

मधुरया मधुबोधितमाधवी Śi. 6. 20; क तु ते हृदयंगमः सखा कुसुमायोजितकार्मुको मधुः Ku. 4. 24, 25; 3. 10, 30. -2 The month of Chaitra; भास्करस्य मधुमाधवावि R. 11. 7; मासे मधौ मधुरकोकिलभृङ्गनादे रामा हरन्ति हृदयं प्रसभं नराणाम् Rs. 6. 25. -3 N. of a demon killed by Viṣṇu. -4 N. of another demon, father of Rāvaṇa and killed by Śatru-ghna. -5 The Āśoka tree. -6 N. of king Kārtavīrya. -Comp. -अष्टीला a lump of honey, clotted honey. -आधारः wax. -आपात a. having honey at the first taste; शक्तः परजने दाता स्वजने दुःखजीविनि । मध्वापातो विषास्वादः स धर्मप्रतिरूपकः ॥ Ms. 11. 9. -आम्रः a kind of mango tree. -आलु n., -आलुकम् sweet potato. -आवासः the mango tree. -आसवः sweet spirituous liquor (made from honey). -आसवनिकः distiller, vintner. -आस्वाद a. having the taste of honey. -आहुतिः f. a sacrificial offering of sweet things. -उच्छिष्टम्, -उत्थम्, -उत्थितम् 1 bees'-wax; शत्रासवमधुच्छिष्टं मधु लक्षा च बर्हिषः Y. 3. 37; मधुच्छिष्टेन केचिच्च जघ्नुरन्योन्यमुत्कटाः Rām. 5. 62. 11. -2 the casting of an image in wax; Mānasāra; the name of 68th chapter. -उत्सवः the spring or vernal festival celebrated on the full-moon day of Chaitra. -उदकम् 'honey-water', water mixed with honey, hydromel. -उद्यानम् a spring-garden. -उपपन्नम् 'the abode of Madhu', an epithet of Mathurā; स च प्राप मधूपन्नं कुम्भीन-स्याश्च कुक्षिजः R. 15. 15. -उषितम् wax. -कण्टः the cuckoo. -करः 1 a large black bee; कुटजे खलु तेनेहा तेने हा मधुकरेण कथम् Bv. 1. 10; R. 9. 30; Me. 37, 49; सर्वतः सारमादत्ते यथा मधुकरो बुधः Bhāg. -2 a lover, libertine. -3 sweet lime. (-री) a female bee; न च मधुकरीवदन्नरस-भोजिन्यो देवता इति प्रमाणमस्ति ŚB. on MS. 9. 1. 9. °गणः, °श्रणिः f. a swarm of bees. -कर्कटी 1 sweet lime, a kind of citron. -2 a kind of date. -काननम्, -वनम् the forest of the demon Madhu. -कारः, -कारिन् m. a bee. -कुक्कुटिका, -कुक्कुटी a sort of citron tree. -कुल्या a stream of honey. -कृत m. a bee; Bhāg. 11. 7. 33. -केशटः a bee. -कोशः, -षः 1 a bee-hive. -2 a honey-comb. -क्रमः 1 a bee-hive. -2 a honey comb. (pl.) drinking-bout, carousals. -क्षीरः, -क्षीरकः a Kharjūra tree. -गन्धः the Bakula tree. -गन्धि, -गन्धिक a. scented with honey, sweet-smelling; वनेषु मधुगन्धिषु U. 2. 18. -गायनः the cuckoo. -गुञ्जनः the drum-stick plant (Mar. शेवगा). -ग्रहः a libation of honey. -घोषः the cuckoo. -च्युत्, -त, -श्च्युत् a. 1 dropping or distilling honey; ददतु तरवः पुष्पैरर्घ्ये फलैश्च मधुश्च्युतः U. 3. 24. -2 mellifluous, overflowing with sweets. -जम् bees'-wax. -जा 1 sugar-candy. -2 the earth. -जम्बीरः a kind of citron. -जित्, -द्विष्, -निषूदन, -निहन्त m., -मथः, -मथनः, -रिपुः, -रात्रुः, -सूदनः epithets of Viṣṇu; इति मधुरिपुणा सखी नियुक्ता Git. 5; R. 9. 48; Śi. 15. 1. -जीवनः N. of plant (Mar. बेहडा). -तृणः, -णम् sugar cane. -त्रयम् the three sweet things; i. e. sugar, honey, and clarified butter. -दीपः the god of love. -दूतः the mango tree. -दोहः the extracting of sweetness or honey. -द्रः 1 a bee. -2 a libertine.

-द्रवः N. of a tree having red blossoms (Mar. तांबडा शेवगा). -द्रुमः the mango tree. -धातुः a kind of yellow pyrites (सुवर्णमाक्षिक). -धारा a stream of honey. -धूलिः f. molasses. -धेनुः honey offered to Brāhmaṇas in the form of a cow. -नाडी a cell in a honey-comb. -नारिकेलः, -नारिकेरकः a kind of cocconut (Mar. मोहाचा नारळ). -नेतृ m. bee. -पः a bee or a drunkard; राजप्रियाः कैरविष्यो रमन्ते मधुपैः सह Bv. 1. 126; 1. 63 (where both meanings are intended). -पटलम् a bee-hive. -पतिः an epithet of Kṛiṣṇa. -पर्कः 1 'a mixture of honey', a respectful offering made to a guest or to the bridegroom on his arrival at the door of the father of the bride; (its usual ingredients are five: - दधि सर्पिर्जलं क्षौद्रं सिता चैतैश्च पञ्चभिः । प्रोच्यते मधुपर्कः); सर्मासो मधुपर्कः U. 4; असिस्वदयन्मधु-पर्कमर्पितं स तद् व्यधात्तर्कमुदर्कदर्शनाम् । यदैष पास्यन्मधु भीमजाधरं मिषेण पुष्याहविधिं तदा कृतम् N. 16. 13; Ms. 3. 119 et seq. -2 the ceremony of receiving a guest. -पर्किकः one who praises at the time of मधुपर्कः; पठन्ति पाणिखनिका मागधा मधुपर्किकाः Mb. 7. 82. 2 (com. मधुपर्किकाः माङ्गल्योपस्थापकाः). -पर्क्य a. worthy of madhuparka q. v. -पर्णिका, -पर्णी the Indigo plant. -पाका sweet melon. -पात्रम् a wine-jug. -पानम् drinking wine; धनलबमधुपानभ्रान्त-सर्वेन्द्रियाणाम् Bh. -पायिन् m. a bee. -पालः a honey-keeper. -पुरम्, -री an epithet of Mathurā; संप्रत्युज्जित-वासनं मधुपुरीमध्ये हरिः सेव्यते Bv. 4. 44. -पुष्पः 1 the Āśoka tree. -2 the Bakula tree. -3 the Dantī tree. -4 the Śirīṣa tree. -प्रणयः addiction to wine. -प्रमेहः diabetes, sacharine urine. -प्राशनम् one of the sixteen purificatory Samskāras (which consists in putting a little honey into the mouth of a new-born male child). -प्रियः an epithet of Balarāma. -फलः a kind of cocconut. -फालिका a kind of date. -बहुला the Mādhavi creeper. -बी (वी) जः a pomegranate tree. -बी (वी) जपूरः a kind of citron. -भूमिकः an epithet of a Yogin in the second order. -मक्षः, -क्षा, -मक्षिका a bee. -मज्जनः the tree called आखोट. -मत्त a. 1 drunk with wine. -2 excited by the spring. -मदः the intoxication of liquor. -मन्थः a kind of drink mixed with honey. -मल्लिः, -ल्ली f. the Mālatī creeper. -मस्तकम् a kind of sweetmeat made of honey, flour, oil, and ghee; मधुतैलघृतैर्मध्ये वेष्टिताः समिताश्च याः । मधुमस्तकमुद्दिष्टम्..... Śabda-chandrikā. -माक्षिकम् = मधुधातु q. v. -माधवम्, -वौ the two spring months (चैत्र and वैशाख). -माधवी 1 a kind of intoxicating drink; क्रीडन्त्योऽभिरताः सर्वाः पिबन्त्यो मधुमाधवीम् Mb. 1. 81. 3. -2 any springflower. -माध्वीकम् a kind of intoxicating liquor. -मारकः a bee. -मांसम् honey and meat; Ms. 11. 158. -मूलम् N. of an edible root (like Mar. रताळें, सुरण). -मेहः = मधुप्रमेह q. v. -यष्टिः, -ष्टी f. 1 sugar-cane. -2 liquorice. -यष्टिका, -वल्ली liquorice. -रस a. sweet-flavoured, sweet. (-सः) 1 the wine-palm. -2 sugarcane. -3 sweetness. (-सा) 1 a bunch of grapes. -2 vine. -लम्बः N. of a tree. -लिह, -लेह, -लेहिन् m. -लोलुपः a bee;